

Arendal 24.10.2024

Høring av ny lov om utøvelse av jakt, fangst og felling av vilt mv. (viltressursloven)

Dyrebeskyttelsen Norge (DN) takker for muligheten til å komme med innspill til forslaget til ny Viltressurslov.

Innledningsvis ønsker vi å påpeke at vi skulle ønske at ny lov bedre reflekterte et mangfold; opplevelser i naturen, dyrevelferd og dyrs egenverdi. Vilt er ikke bare en høstbar ressurs, men har også et uttalt behov for vern og beskyttelse fra mennesker. De ville dyra lever allerede under et voldsomt press grunnet blant annet jakt, menneskelig arealinngripen og klimaendringer.

Dyrenes interesser og hensynet til biologisk mangfold kan med fordel komme bedre frem i lovforslaget. Det er ikke en stor andel av befolkningen som jakter eller som er interessert i jakt, og tallet går nedover. For stadig flere mennesker er levende økosystemer, dyrevern og en intakt natur svært viktig¹. Lovens foreslåtte navn reflekterer altså ikke utviklingen som har vært i samfunnet, og kan framstå ganske misvisende.

Dette gjelder også når viltet kategoriseres som en høstbar ressurs på et populasjonsnivå. Hvert individ har krav på lik beskyttelse i loven, uavhengig av nytteverdien de måtte ha for mennesker. Forslaget framstår sånn sett verken moderne eller fremtidsrettet, men helt i tråd med en fordums antroposentrisme som går hardt utover både dyr og natur.

Slik vi ser det, trenger lovforslaget mer fokus på dyrets egenverdi og på dyrevelferd, da dette dreier seg om direkte interaksjoner med dyr.

Kommentarer til punkter i forslaget

§ 5 Kommunens oppgaver

Fylkeskommunens og kommunens oppgaver følger av denne loven eller forskrift i medhold av loven. Fylkeskommunen og kommunen skal arbeide for å fremme formålet med loven, og gi råd og veiledning i saker om viltforvaltning.

Statsforvalteren er klageinstans for vedtak truffet av kommunen etter loven eller forskrift i

¹ https://www.eurogroupforanimals.org/files/eurogroupforanimals/2024-05/20240502_Hunting%20survey%20report_EN.pdf

Dyrebeskyttelsen Norge

medhold av loven.

Når vilkårene for omgjøring etter forvaltningsloven § 35 er oppfylt, kan kommunenes vedtak etter §§ 38 og 48 også omgjøres av Kongen.

Kongen kan gi forskrift om at oppgaver etter loven her skal legges til fylkeskommunen eller kommunen.

Hvordan skal kommunene arbeide for å fremme formålet med loven, og gi råd og veiledning i saker om viltforvaltning, når naturfaglig kompetanse mangler i kommunene? Hvem skal veilede? Kommunene er jo selv ansvarlig for å ha kompetanse nødvendig for å løse sine oppgaver, og naturmangfoldloven § 8 krever dette. Dette ser vi allikevel gang på gang at ikke opprettholdes. Dersom kommunene skal tildeles oppgaver innen viltforvaltning, må dette komme med krav om formell naturfaglig/biologisk/økologisk kompetanse på mastergradsnivå eller høyere.

§ 8 Adgangen til jakt og fangst

Jakt og fangst av vilt er bare tillatt når det er åpnet for det i lov eller i vedtak med hjemmel i lov.

Innenfor rammene av naturmangfoldloven § 16 kan Kongen gi forskrift om å tillate jakt og fangst av vilt, blant annet om hvilke viltarter det er tillatt å jakte på eller drive fangst av, og om til hvilke tider og i hvilke områder det er tillatt med jakt og fangst. Det kan fastsettes ulike tider for jakt og fangst for de enkelte deler av landet. Tidsrammen kan gjelde en bestemt tid av døgnet eller uken, og den kan settes forskjellig avhengig av viltets kjønn og alder. Det kan fastsettes kvoter for jakt og fangst av vilt.

I forskrift etter andre ledd bør det ikke tillates jakt og fangst i hekke- eller yngletiden for vedkommende art.

Kongen kan gi forskrift om å tildele fylkeskommunen og kommunen oppgaver etter andre ledd.

Å ivareta fredningsprinsippet i naturmangfoldloven § 15 er svært viktig.

Dyrebeskyttelsen Norge er svært kritisk til jakttidene på rev, hvor jakta starter før valpene er i stand til å greie seg selv. Jakta starter den 15. juli, ungene er født i april og starten av mai. Ungene har altså ikke engang felt valpetenner når jakta på både dem og foreldrene starter. Jakta på rev starter med andre ord altfor tidlig. Dette gjelder også for bever.

Andre dyr er fredet så lenge ungene er små.

Yngletidsfredning er et svært viktig prinsipp i norsk naturforvaltning, og bør gjelde alle arter.

Det bør også komme inn et forbud mot jakt på arter som er oppført på Rødlista for arter. Jakt på disse vil være i strid med naturmangfoldloven § 15, og et forbud bør inngå i den kommende Viltressursloven.

Andre forbud som bør legges til i loven, og som kan legges til paragrafen er:

- Hijakt
- Jakt på dyr på nattjakt, i flokk og i flukt

§ 9 Sanking av egg og dun

Sanking av egg fra fuglearter og sanking av dun fra fuglereir er bare tillatt dersom det er åpnet for det i lov eller i vedtak med hjemmel i lov.

Innenfor rammene av naturmangfoldloven § 16 kan Kongen gi forskrift om å tillate sanking av egg fra fuglearter, blant annet om hvilke fuglearter det kan sankes egg fra, og til hvilke tider og i hvilke områder det kan sankes. Kongen kan gi forskrift om rapportering til statistiske eller vitenskapelige formål i forbindelse med sanking av egg.

Kongen kan gi forskrift om å tillate sanking av dun fra fuglereir, blant annet om hvilke fuglearter det kan sankes dun fra, og til hvilke tider og i hvilke områder det kan sankes.

Dyrebeskyttelsen Norge mener at sanking av egg er brudd på hekketidsfredningen, og bør forbys. En slik sanking vil være svært forstyrrende på fuglene våre, som allerede er under hardt press fra ulik negativ påvirkning.

§ 10 Lodden

Innenfor rammene av naturmangfoldloven § 16 kan Kongen gi forskrift om å tillate og regulere lodden (vårjakt på ender) i Kautokeino kommune, blant annet om 223

hvilke arter det er tillatt å jakte på, i hvilke områder og til hvilke tider det kan utøves jakt, kvoter for jakten, vilkår for deltakelse i jakten og plikter ved deltakelse i jakten.

Dyrebeskyttelsen Norge mener at denne jakten må forbys. Dette er et brudd på yngletidsfredningen, som er et viktig prinsipp i naturmangfoldloven.

§ 11 Dager med jaktforbud

Jakt og fangst er ikke tillatt fra 24. desember til 31. desember eller på langfredag, påskeaften og første påskedag.

Dyrebeskyttelsen Norgestøtter departementets vurdering, og å opprettholde dagens ordning med jakt- og fangstforbud. Vi mener i tillegg at også dyrenes dag 4.oktober burde ha jaktforbud.

§ 21 Jaktvåpen og ammunisjon

Til jakt kan det bare brukes skytevåpen med ladning av krutt. Vilkår for erverv av søknadspliktig skytevåpen, våpendeler og ammunisjon til jakt følger av våpenlova § 11. Bruk av selvsjudd til jakt er forbudt.

Dyrebeskyttelsen Norge

Kongen kan gi forskrift om hvilke skytevåpen, våpendeler og hva slags ammunisjon som er tillatt å bruke under jakt.

Et mål for viltforvaltningen må være at jegere bruker den teknologien som påfører viltet minst skade og lidelse, og som best mulig sikrer en effektiv, dyrevelferdsmessig forsvarlig avliving.

Her støtter vi den gode redegjørelsen fra Dyrevernalliansen i deres høringsinnspill til forslaget.

Dyrebeskyttelsen Norge støtter alternativ 1 framlagt av departementet.

§ 22 Fangst

Bruk av feller til fangst av vilt er forbudt, med mindre annet følger av lov eller forskrift i medhold av lov.

Bruk av feller til avliving av smågnagere og til innfangning eller avliving av krypdyr i medhold av naturmangfoldloven § 17 første ledd er tillatt.

Kongen kan gi forskrift om bruk av feller, hvilke arter som det tillates fangst av ved bruk av feller, hvilke feller som er tillatt, krav om merking av feller, krav om tilsyn, håndtering av fanget vilt og fjerning av ulovlige feller. Det kan også gis forskrift om typegodkjenning av feller og om organisering av en godkjenningsordning, inkludert fastsetting av gebyr for godkjenning.

Kongen kan gi forskrift om skytevåpen og ammunisjon eller andre metoder som kan brukes ved avliving av levende fanget vilt.

Dyrebeskyttelsen Norge mener denne fangstmetoden må opphøre.

Fellefangst kan føre til store lidelser over lang tid for dyr, og er en brutal og utdatert jaktmetode. Det er også en risiko for at familiedyr som hund og katt skades alvorlig i slike feller. Fellefangst bør forbys.

§ 23 Bruk av synlig lys og særskilte siktemidler

Bruk av lyskilder som gir synlig lys under jakt og fangst er forbudt med mindre annet følger av lov eller forskrift. Det samme gjelder bruk av restlysførsterkende og termiske siktemidler, og andre siktemidler med teknologi som har til formål å lyse opp eller forbedre synligheten av omgivelsene eller viltet for jegeren.

Kongen kan gi forskrift om unntak fra forbudet etter første ledd og gi nærmere regler om slik bruk, blant annet krav om varslings og rapportering.

Vi støtter departements forslag om forbud.

Dyrebeskyttelsen Norge

§ 24 Bruk av hund og jakthundtrening

Bruk av hund under jakt og jakthundtrening er tillatt med mindre annet følger av lov eller forskrift.

Hundefører må påse at bruken av hund under jakt og jakthundtrening skjer på en aktsom måte og i tråd med aktsomhetskravene i hundeloven §§ 3 og 9.

Regler om sikring av hund, opptak av løs hund, avliving av hund, reaksjoner mot hundeholderen med videre følger av hundeloven.

Kongen kan gi forskrift om

- a. til hvilke tider jakt med hund og jakthundtrening kan foregå*
- b. begrensninger og vilkår for bruk av hund under jakt og for jakthundtrening*
- c. forbud mot bruk av hund med bestemte funksjonsmåter eller særlige egenskaper til jakt og jakthundtrening*
- d. krav til ettersøksekvipasjer og om krav om tilgang til godkjent ettersøkshund*
- e. trening av hund til jakt og for jakthundprøver.*

Dyrebeskyttelsen Norge mener at jakt med løs hund bør forbys. Denne jaktmetoden er til fare både for hunden og for de ville dyrene. Det er en svært stressende jaktform, hvor ville dyr kan ende opp med å både løpe seg i hjel eller dø etter direkte angrep fra jakthunden.

Flere av artene det i dag slippes hunder på er rødlistede arter som egentlig skulle hatt et sterkt vern. Eksempelvis gaupe, ulv og hare.

Dersom det allikevel tillates, må i det minste all trening av hunder og bruk av hunder til taksering i båndtvangstiden bli «absolutt» forbudt, og dispensasjoner bør begrenses kun til de tilfeller der man har tilstrekkelig bevis for at aktiviteten ikke forårsaker unødig jaging, skade eller lidelse, eller fare for det jf naturmangfoldloven § 15, eller andre negative påvirkninger på viltlevende dyr eller økosystemet som helhet, jf. føre-var-prinsippet i § 9. Det må bli slutt på praksisen med ukritisk og omfattende dispensasjoner til hundetrening i fugler og dyrs hekketid og yngletid. Denne praksisen bidrar til å øke naturkrisen, og er helt unødvendig.

§ 26 Forbud mot bruk av luftfartøy, motorkjøretøy og motorfartøy

Det er forbudt under jakt

- a. å bruke luftfartøy eller motorkjøretøy til forfølgning av vilt eller til avledning av viltets oppmerksomhet fra jegeren*
- b. å bruke luftfartøy eller motorkjøretøy utenfor vei til lokalisering av vilt*
- c. å bruke fartøy med motor innen en avstand av 2 kilometer fra land, også holmer og skjær. Ved ettersøk etter § 19 av påskutt fugl i sjø gjelder ikke forbudet i første ledd bokstav c, forutsatt at fartøyets hastighet ikke overstiger 5 knop. Jegeren har bevisbyrden for lovlig påskyting og skal snarest varsle politiet og kommunen om bruk av motor under ettersøket.*

Dyrebeskyttelsen Norge

Økningen i motorisert ferdsel i naturen er bekymringsverdig.

Å drive jakt fra motoriserte kjøretøy fremstår som en uetisk jaktform, og vi støtter departementet i forbudet. Dyrebeskyttelsen Norge mener at dette også bør gjelde på åpent hav, der hundrevis av drektige vågehvaler drepes hvert eneste år.

§ 45 Forbud mot hold av vilt i fangenskap

Det er forbudt å holde vilt i fangenskap, med mindre annet følger av lov eller forskrift i medhold av lov.

Kongen kan gi forskrift om adgang til å holde vilt i fangenskap og om oppdrett av vilt, blant annet om krav til tillatelse, gebyr for behandling av søknad om hold av vilt i fangenskap, tilsyn med hold og oppdrett, håndhevingsregler for å stanse ulovlig virksomhet og regler om ansvar og plikter i forbindelse med rømming

Dyrebeskyttelsen Norge støtter forbudet mot å holde vilt i fangenskap.

Vi mener i tillegg at både viltoppdrett og viltfangning av dyr til dyreparker bør forbys.

§ 48 Skuddpremier

En skuddpremieordning kan bare fastsettes for viltarter som har jakttid og som gjør skade. Fastsetting av en skuddpremieordning må godkjennes av kommunen. Kopi av vedtak om skuddpremieordning skal sendes Kongen.

En skuddpremieordning kan ikke fastsettes for gaupe.

Det er flott at Departementet foreslår forbud mot skuddpremie på Gaupe. Dette støtter vi.

Vi mener dog at skuddpremier bør forbys i sin helhet. Dyrebeskyttelsen Norge har vanskelig for å forstå hvorfor skuddpremier på naturlig tilhørende arter foreslås videreført. Skuddpremieordningen er gammeldags, og bør opphøre. Å dele inn naturen i «skadedyr» og «nyttedyr» strider imot dyrs lovfestede egenverdi.

Norge har signert den globale naturavtalen, og det kommer med en forventning om å levere en god naturpolitikk!

Dyrebeskyttelsen Norge mener at den foreslåtte loven ikke er i tråd med hvor samfunnet befinner seg. Verden er en helt annen nå enn da jakt kunne være en naturlig del av norsk kultur, og var en del av overlevelse.

Vi lever nå i en tid med masseutryddelse av dyr. Vi ber om at ordlyden i loven promoterer respekt for dyrene og naturen rundt oss, og legger til rette for en respektfull koeksistens mellom mennesker og dyr.

DN er prinsipielt motstander av at ville dyr påføres smerte, lidelse eller ulempe.

Samfunnets aksept for dreping som rekreasjon og hobby forhindrer utvikling av de

Dyrebeskyttelsen Norge

holdninger som er nødvendig for å sikre forsvarlig dyrehold og forebygge dyremishandling.

Lykke til med videre viktig arbeid!

På vegne av Dyrebeskyttelsen Norge

Eva Breuer Hustoft, fagrådgiver